

**Prezes
Państwowego
Gospodarstwa Wodnego
Wody Polskie**

KWT.70.2.1.2026

„Wodociągi Kępińskie” Sp. z o.o.
z siedzibą w Kępnie

Wójt Gminy Baranów

DECYZJA

Na podstawie art. 24j w związku z art. 24b, art. 24c oraz art. 27c ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2024 r. poz. 757; dalej jako: uzzwoś lub Ustawa), w związku z art. 104 i art. 138 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691; dalej jako: Kpa),

po rozpatrzeniu

odwołania z dnia 11 sierpnia 2025 r. wniesionego przez Wójta Gminy Baranów od decyzji Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 28 stycznia 2026 r., znak P.RZT.70.44.2025/D/FK, stanowiącej o skróceniu okresu obowiązywania dotychczasowej taryfy, zatwierdzonej decyzją z dnia 20 września 2023 r., znak PO.RZT.70.77.2023/D/PH, oraz zatwierdzeniu taryfy za zbiorowe zaopatrzenie w wodę oraz zbiorowe odprowadzanie ścieków, na okres 3 lat, na terenie gminy Baranów, przedłożonej wnioskiem z dnia 6 listopada 2025 r. przez „Wodociągi Kępińskie” Sp. z o.o. z siedzibą w Kępnie,

- **uchylam zaskarżoną decyzję w części, tj. w zakresie pkt 2 dotyczącego zatwierdzenia taryfy,**
- **zatwierdzam taryfę za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków na terenie gminy Baranów na okres trzech lat w brzmieniu załączonym do niniejszej decyzji.**

Taryfa stanowi załącznik do niniejszej decyzji oraz jej integralną część.

Niniejsza decyzja podlega opłacie, o której mowa w art. 24d uzzwoś. Opłatę w wysokości 760,54 zł (słownie: siedemset sześćdziesiąt złotych 54/100) należy uiścić na rachunek bankowy organu regulacyjnego – Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie – nr **61 1130 1017 0020 1510 6720 0022** w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna.

UZASADNIENIE

Obowiązująca taryfa za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków na terenie gminy Baranów została zatwierdzona na wniosek „Wodociągów Kępińskich” Sp. z o.o. z siedzibą w Kępnie (dalej jako: Spółka, Przedsiębiorstwo, Wnioskodawca) decyzją Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (dalej jako: organ regulacyjny, regulator, organ I instancji, Dyrektor RZGW) z dnia 20 września 2023 r., znak PO.RZT.70.77.2023/D/PH.

Koniec okresu obowiązywania taryfy przypada na 10 października 2026 r. Wnioskiem z 6 listopada 2025 r. (wpływ 7 listopada 2025 r.), Przedsiębiorstwo zwróciło się do organu regulacyjnego o skrócenie okresu obowiązywania tej taryfy.

Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, decyzją P.RZT.70.44.2025/D/FK z dnia 28 stycznia 2026 r. Dyrektor RZGW orzekł o skrócenia okresu obowiązywania aktualnej taryfy, zatwierdzając jednocześnie nową taryfę za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków na terenie gminy Baranów na okres 3 lat.

Organ I instancji zweryfikował sprawozdania finansowe za ostatnie trzy lata obrotowe, zakres świadczonych usług, tabele zawierające porównanie cen i stawek opłat taryfy obowiązującej w dniu złożenia wniosku z cenami i stawkami opłat nowej taryfy, sposób ustalenia poziomu niezbędnych przychodów, alokację niezbędnych przychodów według taryfowych grup odbiorców usług w okresie obowiązywania nowej taryfy, kalkulację cen i stawek opłat za świadczone usługi oraz analizy ekonomiczne związane z korzystaniem z wód. Regulator doszedł do wniosku, że Wnioskodawca wskazał i uzasadnił wszystkie przesłanki, będące powodem złożenia wniosku o skrócenie okresu obowiązywania dotychczasowej taryfy i zatwierdzenia nowej taryfy za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków. Dyrektor RZGW uznał za udokumentowane zmiany warunków ekonomicznych, jak również wielkość usług i warunków ich świadczenia oraz stwierdził zgodność projektu taryfy i uzasadnienia przedstawionego przez Spółkę, z przepisami Ustawy oraz Prawa wodnego, wobec czego zatwierdził przedłożoną taryfę.

Pismem z dnia 9 lutego 2026 r. od decyzji organu I instancji **odwołał się Wójt Gminy Baranów** (dalej: Wójt, Odwołujący), kwestionując wysokość stawek opłat abonamentowych i ich wzrost (nawet o 142% w określonych grupach taryfowych), również na tle wysokości stawek opłat zatwierdzonych w taryfie dla gminy Kępno, obsługiwanej przez tę samą Spółkę.

Kontrolowanej decyzji Wójt zarzucił naruszenie:

I. przepisów prawa materialnego:

1. art. 24c ust. 1, art. 24j oraz art. 27c ust. 1 Ustawy – poprzez ich błędną wykładnię oraz niewłaściwe zastosowanie, polegające na przyjęciu, że zaistniały przesłanki do skrócenia okresu obowiązywania dotychczasowej taryfy oraz zatwierdzenia nowej taryfy, mimo braku rzetelnego wykazania istotnej zmiany warunków ekonomicznych uzasadniającej tak daleko idącą ingerencję w obowiązującą taryfę;
2. § 3, § 6, § 7 oraz § 13 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lutego 2018 r. w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryfy oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków (Dz.U. 2022 r., poz. 1074; dalej jako: rozporządzenie taryfowe) – poprzez zaakceptowanie taryfy, w której alokacja kosztów do poszczególnych grup taryfowych ma charakter dowolny, nieproporcjonalny i niepozostający w racjonalnym związku z rzeczywistymi kosztami świadczenia usług.

II. przepisów prawa procesowego:

1. art. 7 Kpa – poprzez niewyjaśnienie w sposób wyczerpujący stanu faktycznego sprawy oraz zaniechanie podjęcia wszelkich niezbędnych działań zmierzających do dokładnego ustalenia, czy wskazywane przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne koszty faktycznie uzasadniają tak znaczący wzrost stawek opłat abonamentowych;
2. art. 77 § 1 Kpa – poprzez niewyczerpujące zebranie i rozpatrzenie materiału dowodowego, w szczególności brak pogłębionej analizy porównawczej taryf obowiązujących na terenie gminy Baranów i gminy Kępno, mimo że w obu przypadkach usługi świadczone są przez to samo przedsiębiorstwo;

3. art. 80 Kpa – poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny materiału dowodowego i bezkrytyczne przyjęcie kalkulacji kosztów przedstawionych przez Spółkę;
4. art. 8 § 1 Kpa – poprzez naruszenie zasady pogłębiania zaufania do organów administracji publicznej, wyrażające się w zaakceptowaniu rozwiązań taryfowych rażąco różnicujących sytuację odbiorców w dwóch gminach obsługiwanych przez to samo przedsiębiorstwo;
5. art. 10 § 1 Kpa – poprzez naruszenie zasady czynnego udziału strony w postępowaniu administracyjnym, polegające na niepoinformowaniu strony o zakończeniu postępowania dowodowego oraz o zebraniu kompletnego materiału dowodowego w sprawie, a w konsekwencji na pozbawieniu Odwołującego realnej możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów, materiałów i zgłoszonych żądań przed wydaniem decyzji, co mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy i treść rozstrzygnięcia;
6. art. 107 § 3 Kpa – poprzez sporządzenie uzasadnienia decyzji w sposób lakoniczny i schematyczny, niepozwalający na odtworzenie toku rozumowania organu i rzeczywistych przyczyn zaakceptowania tak wysokich stawek opłat abonamentowych.

W związku z powyższym Wnioskodawca wniósł o:

1. uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania,
2. zasądzenie na rzecz Odwołującego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Odwołanie wniesiono w terminie. Zostało ono przekazane drogą elektroniczną do siedziby Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Warszawie w dniu 16 lutego 2026 r. W piśmie przekazującym akta sprawy Dyrektor RZGW wskazał jednocześnie, że nie znalazł podstaw prawnych do uchylenia lub zmiany decyzji w trybie art. 132 § 1 Kpa.

W toku postępowania odwoławczego Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnej Wody Polskie (dalej jako: Prezes PGW WP, organ odwoławczy, organ II instancji) w pierwszej kolejności wezwał Wójta Gminy Baranów (pismo z dnia 17 lutego 2026 r) na podstawie art. 64 § 2 Kpa do usunięcia braków formalnych odwołania, tj. do przedłożenia pisemnego pełnomocnictwa administracyjnego, mocą którego organ, jakim jest Wójt Gminy Baranów – strona przedmiotowego postępowania – upoważnił swojego pracownika, tj. Zastępcę Wójta pana Andrzeja Kiedosa, do działania w jego imieniu w niniejszej sprawie (w tym do złożenia odwołania od decyzji organu regulacyjnego) lub sanowania tego odwołania własnym podpisem. Właściwy dokument pełnomocnictwa wpłynął do organu odwoławczego w dniu 20 lutego 2026 r.

Następnie pismem z dnia 3 marca 2026 r. Prezes PGW WP wezwał Spółkę do wskazania, jakie rzeczywiście koszty wchodzą w skład kosztów odczytu i rozliczenia, jak również wyjaśnienia z jakich niearbitralnych, a dopuszczalnych przepisami rozporządzenia taryfowego i ustawy zwoz (np. uwarunkowaniami lokalnymi, których nie sposób uniknąć), powodów Spółka różnicuje jednostkowe koszty odczytu i rozliczenia oraz wysokość stawek opłaty abonamentowej na terenie gmin Baranów i Kępno.

Odpowiedź na wezwanie i swoje stanowisko Przedsiębiorstwo przekazało pismem z dnia 13 marca 2026 r. Wśród powodów wyższych kosztów odczytu w gminie Baranów wskazano rozproszoną zabudowę, wzrost kosztów zadłużenia i nową metodykę alokacji kosztów.

Przedłożonych wyjaśnień organ odwoławczy nie uznał za wyczerpujące i wystosował do Spółki kolejne wezwanie (pismem z dnia 17 marca 2026 r.), ponownie wskazując potrzebę wykazania różnic kosztów odczytu i rozliczeń konkretnymi wartościami liczbowymi. Odpowiedzi na to wezwanie Przedsiębiorstwo udzieliło pismem z dnia 30 marca 2026 r. Jej jednak Prezes PGW WP również nie uznał za wyczerpującą, a to z tego względu, że pomimo pozornej obszerności wyjaśnień nadal nie przedstawiono dowodów na ustalenie niezbędnych przychodów w zgodzie z art. 20 ust. 4 Ustawy, nie wykazano kosztów uzasadnionych (art. 2 pkt 2 Ustawy), nie wykazano braku subsydiowania skrośnego (§ 3 pkt 1 lit. c).

W tej sytuacji organ II instancji w dniu 3 kwietnia 2026 r. po raz ostatni wezwał Wnioskodawcę do wykazania m.in. rzeczywistych danych operacyjnych odczytu, wykazania jednostkowego kosztu rozliczenia (zł/faktura) – jednego i wspólnego dla całej Spółki, przedłożenia dokumentów wykazujących rzeczywiste wdrożenie „nowej polityki kosztowej” w Baranowie, braku subsydiowania skrośnego między Baranowem a Kępem.

Ostateczne swoje wyjaśnienia Spółka przedłożyła przy piśmie z dnia 21 kwietnia 2026 r. Szczegółowa analiza danych mikrooperacyjnych na poziomie obu obsługiwanych gmin oraz uwzględnienie wymogów dotyczących różnicowania stawek abonamentu między gminami wyłącznie w przypadku możliwości udokumentowania ich różnicami w kosztach świadczenia usług doprowadziła Spółkę do konkluzji, iż powinien ujednolicić stawki dla równoważnych grup taryfowych w gminie Kępno i gminie Baranów, a ewentualne różnice powinny wynikać z poziomu zaokrągleń w analizie danych. Wraz z tymi wyjaśnieniami **Spółka przedłożyła zmodyfikowany kompletny projekt nowej taryfy** i uzasadnienia wraz z tabelami od A do I.

Ostatecznie pismem z dnia 11 maja 2026 r. Prezes PGW WP zawiadomił strony o zakończeniu postępowania wyjaśniającego, w toku którego został zgromadzony całokształt materiału dowodowego niezbędnego do prawidłowego zakończenia sprawy ostateczną decyzją, jak również – odwołując się do art. 10 § 1 Kpa udzielił stronom terminu do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów, z czego żadna ze stron postępowania odwoławczego nie skorzystała. Z chwilą upływu terminu na realizację tych uprawnień przez strony, powstały warunki proceduralne do wydania niniejszej decyzji.

Uwzględniając fakt, że organ odwoławczy bada zaskarżoną decyzję pod kątem jej legalności oraz, że nie jest związany zarzutami zawartymi w odwołaniu, Prezes PGW WP zważył co następuje.

Aktem prawnym regulującym wydawanie decyzji zatwierdzających taryfy za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków jest ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Szczegółowe sposoby określania taryf wskazuje rozporządzenie taryfowe, na którego podstawie odbywa się również odpowiednia ich ocena przez organ regulacyjny. Decyzje wydawane w tym przedmiocie przez dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej poddawane są kontroli w procesie odwoławczym, którą sprawuje Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie i stosuje przy tym art. 138 Kpa, regulujący rodzaje decyzji odwoławczych. Zatem w postępowaniu odwoławczym organ II instancji będzie miał kompetencje merytoryczno-reformacyjne oraz kompetencje kasatoryjne. Po rozpoznaniu kwestii będącej przedmiotem zaskarżonej decyzji organ II instancji, w przypadku gdy: jego rozstrzygnięcie będzie pokrywało się z rozstrzygnięciem organu I instancji – utrzyma w mocy zaskarżoną decyzję; rozstrzygnięcie to nie będzie pokrywało się z rozstrzygnięciem organu I instancji – uchyli zaskarżoną decyzję i wyda decyzję rozstrzygającą odmiennie kwestię, będącą przedmiotem odwołania; gdy natomiast wystąpią przesłanki określone w art. 138 § 2 Kpa – uchyli zaskarżoną decyzję i przekaże sprawę do ponownego rozpoznania organowi I instancji.

Niniejsze postępowanie dotyczy rozpoznania wniosku o skrócenie okresu obowiązywania dotychczasowej taryfy, złożonego w trybie art. 24j uzzwoś. Zgodnie z treścią art. 24j ust. 1 uzzwoś w uzasadnionych przypadkach, w szczególności jeżeli wynika to z udokumentowanych zmian warunków ekonomicznych oraz wielkości usług i warunków ich świadczenia, przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne w trakcie obowiązywania dotychczasowej taryfy może złożyć do organu regulacyjnego wnioski o skrócenie okresu obowiązywania tej taryfy wraz z projektem nowej taryfy oraz uzasadnieniem, jednak nie później niż przed rozpoczęciem biegu terminu 120 dni od planowanego dnia wejścia w życie nowej taryfy. Przepisy art. 24b-24e i art. 24f ust. 1 stosuje się odpowiednio. W ocenie organu odwoławczego użycie przez ustawodawcę określenia *w uzasadnionych przypadkach* oznacza, że postępowanie w przedmiocie skrócenia okresu obowiązywania dotychczasowej taryfy jest specjalnym trybem, umożliwiającym wprowadzenie nowej taryfy

w trakcie obowiązywania 3-letniego okresu trwania taryfy zatwierdzonej przez organ regulacyjny w trybie określonym w art. 24b uzwz. Jak wynika z treści omawianego przepisu przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest uprawnione do złożenia wniosku jedynie w uzasadnionych przypadkach. Taką sytuację może stanowić w szczególności zmiana warunków ekonomicznych oraz wielkości usług i warunków ich świadczenia. Katalog przesłanek nie jest zamknięty, na co wskazuje użycie sformułowania *w szczególności*. Dodatkowo przesłanki te muszą być udokumentowane.

Podkreślić należy, że art. 24j ust. 1 uzwz daje przedsiębiorstwu jedynie uprawnienie do złożenia wniosku o skrócenie obowiązującej taryfy, jednak nie obliguje on w żadnym wypadku organu regulacyjnego do automatycznego skrócenia okresu obowiązywania dotychczasowej taryfy. Oznacza to, że każdorazowo organ regulacyjny powinien zbadać, czy okoliczności przedstawione przez przedsiębiorstwo we wniosku o skrócenie taryfy stanowią przypadek uzasadniający skrócenie dotychczasowej taryfy, tj. czy stanowią one określony w przepisie *uzasadniony przypadek*. Przez ów *uzasadniony przypadek* rozumieć należy w szczególności sytuację, w której wnioskodawca powołuje się na okoliczności, które powstały w czasie obowiązywania taryfy, oraz o których nie miał i nie mógł mieć wiedzy w czasie składania wniosku taryfowego dotyczącego taryfy obecnie obowiązującej. Co szczególnie zasługuje na podkreślenie – zgodnie z art. 20 ust. 1 uzwz przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne określa taryfę na okres 3 lat. Mając na uwadze czasowy wymiar obowiązywania taryf, zgodnie z art. 24b ust. 2 uzwz przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne składa wniosek o zatwierdzenie taryfy w terminie 120 dni przed dniem upływu okresu obowiązywania dotychczasowej taryfy. Zasadą jest zatem, że zatwierdzona taryfa obowiązuje przez okres 3-letni i nowa taryfa zatwierdzana jest w związku z następującym upływem okresu obowiązywania dotychczasowej taryfy. W uzasadnieniu projektu ustawy wskazano, że wydłużenie okresu obowiązywania taryf na okres 3 lat ma na celu w szczególności możliwość bilansowania dostępnych zasobów wodnych w okresie dłuższym niż 1 rok z uwagi na możliwość wystąpienia zjawisk ekstremalnych (np. suszy) oraz wyceny dostępności tego zasobu, a tym samym pewności tej wyceny dla odbiorców usług wodnych, a co za tym idzie – odbiorców usług wodociągowo-kanalizacyjnych. Oznacza to, że skrócenie okresu obowiązywania aktualnej taryfy w celu wcześniejszego zatwierdzenia w jej miejsce nowej taryfy na podstawie art. 24j uzwz ma charakter wyjątku ustawowego od standardowego trybu zatwierdzania taryf wynikającego z regulacji właściwych przepisów ustawy, a w szczególności art. 24b ust. 2 uzwz w zw. z art. 20 ust. 1 uzwz. Wyjątek taki nie powinien podlegać wykładni rozszerzającej, a jego granice winny być ściśle przestrzegane.

W razie stwierdzenia zasadności wniosku o skrócenie – organ regulacyjny, stosując odpowiednio przepisy art. 24b-24e i art. 24f ust. 1 uzwz, ocenia projekt taryfy i analizuje zmiany warunków ekonomicznych wykonywania przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne działalności gospodarczej, w tym marżę zysku, oraz weryfikuje koszty przedsiębiorstwa pod względem celowości ich ponoszenia w celu zapewnienia ochrony interesów odbiorców usług przed nieuzasadnionym wzrostem cen. W wyniku pozytywnie przeprowadzonej oceny wniosku taryfowego organ regulacyjny w decyzji zatwierdzającej taryfę orzeka o skróceniu czasu obowiązywania dotychczasowej taryfy (art. 24j ust. 2 uzwz). Procedowanie wniosku składanego w trybie przewidzianym tym przepisem winno mieć zatem charakter etapowy. W pierwszym etapie należy zbadać, czy okoliczności przedstawione przez przedsiębiorstwo we wniosku stanowią przypadek uzasadniający skrócenie dotychczasowej taryfy – dopiero pozytywna ocena tych okoliczności (a przynajmniej jednej z nich) stanowi warunek niezbędny i konieczny do przeprowadzenia oceny, analizy i weryfikacji nowego wniosku taryfowego, tj. podjęcia czynności, o których mowa w art. 24c ust. 1 uzwz. Bez tej pozytywnej oceny wstępnej (w zakresie skrócenia) nowy wniosek taryfowy nie będzie mógł zostać zatwierdzony – bez względu na to, czy wynik jego oceny i analizy byłby pozytywny czy negatywny. Jednocześnie również – jeśli ocena, analiza i weryfikacja projektu nowej taryfy nie zostanie zakończona wynikiem pozytywnym, umożliwiającym jej zatwierdzenie, organ nie może orzec o skróceniu okresu obowiązywania dotychczasowej taryfy nawet pomimo uprzedniej pozytywnej oceny przesłanek skrócenia –

niedopuszczalne byłoby bowiem doprowadzenie do braku jakiejkolwiek taryfy.

Zgodnie z art. 27c ust. 1 uzwzwoś do postępowania przed organem regulacyjnym mają zastosowanie przepisy Kpa. Oznacza to, że organ taki ma prawo do podjęcia wszelkich czynności niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli zgodnie z zasadą prawdy obiektywnej wyrażoną w art. 7 Kpa, oraz jest zobowiązany w oparciu o art. 77 § 1 Kpa w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy. Art. 27b ust. 1 uzwzwoś stanowi z kolei, że w celu wykonywania zadań określonych w ustawie organ regulacyjny może wzywać przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne, odbiorcę usług lub gminę, w wyznaczonym terminie nie krótszym niż 7 dni, do przekazywania informacji lub dokumentów niezbędnych do wykonywania tych zadań. Wydając decyzję kończącą postępowanie należy z kolei pamiętać, że stosownie do art. 107 § 3 Kpa, uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne – wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa.

Oznacza to, że – mając na uwadze opisaną wyżej specyfikę procesową trybu skróceniowego oraz jego dwuetapowość – organ I instancji był zobligowany w pierwszej kolejności właściwie zidentyfikować przesłanki, na które Spółka powołała się we wniosku, składanym w trybie szczególnym, przewidzianym w art. 24j uzwzwoś, a następnie zweryfikować – w oparciu o przedłożone przez Wnioskodawcę dowody i z uwzględnieniem zasady swobodnej oceny dowodów, określonej w art. 80 Kpa – czy stanowią one *uzasadnione przypadki* w rozumieniu ww. przepisu. W przypadku, gdyby załączony do wniosku materiał dowodowy nie był pełny lub wystarczający w tym zakresie, regulator winien był dążyć do jego uzupełnienia przy współpracy ze Stroną, którą należało wezwać do należytego i kompletnego udokumentowania wystąpienia przesłanek, na które powołała się we wniosku. Na etapie wydawania decyzji zamykającej niniejsze postępowanie administracyjne Dyrektor RZGW zobowiązany był właściwie, z uwzględnieniem m.in. art. 107 § 3 Kpa, kwestię tę w sposób pełny i przekonujący uzasadnić, w oparciu o całokształt zgromadzonego materiału dowodowego.

Dyrektor RZGW w Poznaniu sprostął większości tym obowiązkom. Biorąc bowiem pod uwagę zakres postępowania skróceniowego wyznaczony żądaniem Wnioskodawcy zawartym we wniosku z 6 listopada 2025 r., regulator podejmował w sprawie prawidłowe działania wyjaśniające i w rezultacie zgromadził pełny materiał dowodowy potrzebny do wydania decyzji. Jako zmiany warunków ekonomicznych uzasadniające konieczność skrócenia taryfy Spółka wskazała: wzrost kosztów finansowych obsługi zadłużenia (wynikający ze wzrostu stawek WIBOR); zmiany kosztów energii elektrycznej i paliwa; wzrost kosztów wynagrodzeń (podpisano nowe porozumienie płacowe z pracownikami); zmiany struktury i wielkości sieci (oddano do użytku nowe odcinki, co wpłynęło na poziom kosztów operacyjnych, zwiększenie bazy amortyzacyjnej oraz pokrycia nadwyżki rat kapitałowych ponad amortyzację. Na poparcie ww. przesłanek skróceniowych Wnioskodawca przedłożył wymagany materiał dowodowy, w tym dokumenty i spójne kalkulacje.

Przepis art. 24j ust. 1 uzwzwoś nie wymaga, by okoliczności, które spowodowały wystąpienie z wnioskiem o skrócenie obowiązującej taryfy były wyjątkowe, a jedynie **uzasadnione i należyście udokumentowane**. Wymaga również jednak, aby **zaistniały w trakcie obowiązywania dotychczasowej taryfy** i miały charakter **obiektywny** (niezależny od przedsiębiorstwa), a więc **nie były skutkiem zmiany sposobu zarządzania, wewnętrznej polityki przedsiębiorstwa wod-kan. lub jego zaniedbań i zaniechań przy projektowaniu obowiązującej taryfy**. Powinny być także **niemożliwe do przewidzenia** przez przedsiębiorstwo wod-kan. **przed wydaniem decyzji zatwierdzającej obowiązującą taryfę i do uwzględnienia w tej taryfie**, a także by **wpływały realnie** na warunki świadczenia usług przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne.

Po szczegółowym przeanalizowaniu aktualnego całokształtu materiału dowodowego – w ocenie Prezesa PGW WP – wszystkie ze wskazanych wyżej okoliczności można uznać za spełniające warunki *uzasadnionego*

przypadku w rozumieniu art. 24j ust. 1 uzwzów, co pokrywa się z oceną dokonaną przez organ regulacyjny.

Prezes PGW Wody Polskie negatywnie natomiast ocenił projekt nowej taryfy zatwierdzony w toku postępowania pierwszoinstancyjnego, a wątpliwości swoim (dotyczącym sposobu kalkulacji opłat abonamentowych i ustalenia ich wysokości) dał wyraz w wezwaniach kierowanych do Spółki w toku postępowania odwoławczego. W tym kontekście za słuszne uznać należy zarzuty podniesione przez Wójta we wniesionym odwołaniu.

W zmodyfikowanym w toku postępowania odwoławczego i finalnym projekcie nowej taryfy (z dnia 4 maja 2026 r.) Spółka zaprojektowała wzrost ceny wody w 1. roku obowiązywania nowej taryfy o 20%, zaś finalnie o 21% (przykładowo: dla gospodarstw domowych wzrost z obecnej ceny 4,73 zł finalnie do 5,73 zł).

Analogiczny wzrost ceny odbieranych ścieków w 1. roku obowiązywania nowej taryfy ma wynosić 24%, docelowo 25% (dla tej samej grupy odbiorców wzrost z obecnej ceny 10,03 do 12,58 zł). Zmiany stawek abonamentu będą zróżnicowane – części odbiorców wzrosną, dla części – spadną. W usłudze zaopatrzenia w wodę dla gospodarstw domowych rozliczanych elektronicznie z wodomierza głównego z podlicznikiem wzrost stawki wyniesie w 1. roku 3% (z 8,08 zł do 8,33 zł), finalnie 8% (do 8,76 zł), najbardziej wzrośnie abonament dla odbiorców rozliczanych listownie – finalnie o 187%, tj. z 3,70 do 10,61 zł. W usłudze odprowadzania ścieków największy spadek stawki abonamentu (w sumie o 26%) dotyczy odbiorców obu usług regulowanych rozliczanych elektronicznie z obecnych 9,41 do 6,92 zł, natomiast największy wzrost (516%) – odbiorców wyłącznie tej usługi rozliczanych listownie (z 1,12 do 6,92 zł)

Prezes PGW Wody Polskie rozpatrywał sprawę w postępowaniu odwoławczym w jej aktualnym stanie faktycznym, oceniając całokształt materiału dowodowego zgromadzonego na przestrzeni postępowań przed organami obu instancji i w konsekwencji uznał, że konieczne jest uchylene zaskarżonej decyzji Dyrektora RZGW **w zakresie kształtu projektu taryfy załączonej do decyzji regulatora** oraz wydanie tzw. rozstrzygnięcia merytoryczno-reformatoryjnego, przewidzianego w art. 138 § 1 pkt 2 Kpa. Dla potrzeb wyjaśnienia przedmiotowej kwestii zasadne jest przywołanie tezy wyroku WSA w Krakowie z dnia 8 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Kr 1313/18: *Osnowa (sentencja) reformatoryjnej decyzji organu odwoławczego, przewidzianej w art. 138 § 1 pkt 2 Kpa, jest złożona i obejmuje dwa elementy: pierwszy to rozstrzygnięcie o uchyleniu w całości lub w części zaskarżonej decyzji, a drugi – to rozstrzygnięcie co do istoty sprawy w odpowiednim zakresie.*

W ocenie organu odwoławczego, przedłożony przez Spółkę i załączony do akt w dniu 4 maja 2026 r. zmieniony projekt taryfy i uzasadnienia, wraz z dodatkowymi informacjami, wyjaśnieniami i dokumentami przedłożonymi w toku postępowania na wezwania organów obu instancji, w sposób spójny i kompletny przedstawia stan faktyczny sprawy, stanowisko i argumenty Wnioskodawcy, a także wykazuje wysokość niezbędnych przychodów uzasadniających poziom projektowanych cen i stawek opłat. W sprawie zgromadzony zatem został wyczerpujący materiał dowodowy umożliwiający jej prawidłowe rozstrzygnięcie. W ocenie organu odwoławczego, obecnie wszystkie pozycje kosztowe, które należy uwzględnić przy określeniu niezbędnych przychodów, zostały w sposób prawidłowy skalkulowane i wystarczająco udokumentowane. Podstawowym kryterium uzasadniającym zatwierdzenie taryfy jest jej zgodność z przepisami ustawy zwzów oraz ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, która musi zostać w każdym przypadku potwierdzona. Drugim warunkiem zatwierdzenia taryfy jest uzasadnienie wzrostu cen racjonalnymi kosztami lub zmianą warunków ekonomicznych. Ustawa wskazuje bowiem, że organ analizuje zmiany warunków ekonomicznych wykonywania przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne działalności gospodarczej oraz weryfikuje koszty związane ze świadczeniem usług, poniesione w latach obrotowych obowiązywania poprzedniej taryfy, ustalone na podstawie ewidencji księgowej, z uwzględnieniem planowanych zmian tych kosztów w okresie obowiązywania taryfy, pod względem celowości ich ponoszenia w celu zapewnienia ochrony interesów odbiorców usług przed nieuzasadnionym

wzrostem cen (art. 24c ust. 1 pkt 2 uzwzwoś). Do wydania decyzji zatwierdzającej taryfę konieczny jest pozytywny wynik zarówno analizy, jak i weryfikacji (art. 24c ust. 2 uzwzwoś).

Wyjaśnić należy, że kosztami uzasadnionymi są koszty niezbędne do wykonywania zobowiązań powstałych w związku z prowadzoną przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne działalnością (użyteczności publicznej) w zakresie zbiorowego dostarczania wody oraz zbiorowego odprowadzania ścieków i przyjmowane przez to przedsiębiorstwo do kalkulacji cen i stawek opłat ustalonych w taryfie w sposób ekonomicznie uzasadniony, z zachowaniem należytej staranności zmierzającej do ochrony interesów odbiorców usług. Aby koszty mogły być uznane za uzasadnione, muszą spełniać łącznie trzy kryteria: niezbędności, ekonomicznej zasadności oraz należytej staranności mającej za cel interesy odbiorców. Pierwsze kryterium oznacza, że koszt musi być poniesiony, aby wykonać dla odbiorcy przedmiotową usługę obecnie oraz w przyszłości. W tym zakresie, kosztem uzasadnionym będzie więc koszt, którego żadną miarą nie da się uniknąć, by należycie wywiązać się ze zobowiązań wobec odbiorcy usług. Zasadność ekonomiczna polega z kolei na tym, że koszt będący podstawą kalkulacji cen i stawek opłat w taryfie, musi mieć uzasadnienie ekonomiczne. Oznacza to konieczność rozpatrzenia relacji poniesionego wydatku do uzyskanego efektu. Sam fakt ponoszenia określonego wydatku nie przesądza jeszcze, że jest to wydatek uzasadniony.

Przedłożony wniosek taryfowy (w wersji skorygowanej ostatecznie przy piśmie z dnia 4 maja 2026 r.), w ocenie organu odwoławczego, nie budzi zastrzeżeń, w tym nie stwierdzono przejawów naruszenia zasady ochrony odbiorców usług przed nieuzasadnionym wzrostem cen i stawek opłat. Spółka w swoich wyjaśnieniach podniosła okoliczności uzasadniające zaproponowanie cen za świadczone usługi we wnioskowanej wysokości. Taryfa i zaproponowane w niej koszty posiadają uzasadnienie ekonomiczne umożliwiające regulowanie bieżących, stałych i niezależnych od Wnioskodawcy zobowiązań, co przełoży się również na możliwość świadczenia dalszych usług oraz ich dotychczasową jakość.

W ocenie Prezesa PGW Wody Polskie przedstawione koszty działalności przedsiębiorstwa są uzasadnione i w wystarczający sposób wykazane. Tym samym uzasadniają one zaproponowane przez Wnioskodawcę ceny na kolejne lata obowiązywania taryfy, co umożliwia pozytywną ocenę złożonego projektu taryfy.

Zgodnie z art. 24c ust. 2 uzwzwoś, jeżeli wynik oceny projektu taryfy, weryfikacji kosztów związanych ze świadczeniem usług lub analizy zmiany warunków ekonomicznych wykonywania przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne działalności gospodarczej jest pozytywny, organ zatwierdza taryfę w drodze decyzji. W niniejszej sprawie wynik oceny zmodyfikowanego w toku postępowania odwoławczego projektu taryfy jest pozytywny, wobec czego – uwzględniając aktualny stan materiału dowodowego i zasadnie wniesione przez Wójta odwołanie – należało zatwierdzić taryfę ostatecznie przedłożoną.

Mając na względzie wskazane wyżej okoliczności Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie **orzekł jak w sentencji**.

Ocena wynikająca z ustaleń materialnoprawnych w warunkach niniejszej sprawy nie jest uniwersalna, ale odnosi się wyłącznie do warunków wykonywania działalności wodociągowo-kanalizacyjnej na terenie gminy Baranów przez „Wodociągi Kępińskie” Sp. z o.o. z siedzibą w Kępnie.

Na mocy niniejszej decyzji, organ II instancji zobowiązuje Dyrektora RZGW do ogłoszenia taryfy zgodnie z art. 24e ust. 1 uzwzwoś.

POUCZENIE

Niniejsza decyzja jest ostateczna w administracyjnym toku instancyjnym.

Od niniejszej decyzji służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę wnosi się w terminie 30 dni od daty doręczenia decyzji, za pośrednictwem organu

wydającego decyzję – art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2026 r. poz. 143; dalej jako: ppsa). Wniesienie skargi nie wstrzymuje wykonania wydanej decyzji – art. 61 § 1 ppsa.

Na mocy art. 230 § 1 ppsa od przedmiotowej skargi pobiera się wpis stały zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2021 r. poz. 535).

Zgodnie z art. 239 oraz art. 243 ppsa, skarżący ma możliwość ubiegania się o zwolnienie od kosztów albo przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na jej wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych.

Z upoważnienia
Prezesa
Państwowego Gospodarstwa Wodnego
Wody Polskie
Joanna Kidzińska
Dyrektor
Departamentu Gospodarki Wodno-Ściekowej
/podpisano cyfrowo/

Otrzymują:

1. „Wodociągi Kępińskie” Sp. z o.o. w Kępnie, eDoręczenia: AE:PL-49355-64419-ATGJI-16
2. Wójt Gminy Baranów, eDoręczenia: AE:PL-40239-20877-GCWHC-20
3. Dyrektor RZGW w Poznaniu PGW Wody Polskie, e-Doręczenia: AE:PL-36171-95119-ISBGR-19
4. a/a